

Врз основа на член 28 став 1 алинеа 13 од Законот за рамномерен регионален развој („Службен весник на РСМ“ број 63/2007, 187/13, 43/14, 215/15, 64/18 и 24/21), член 7 став 1 алинеа 5 од Одлуката за основање на Центарот за развој на Вардарски плански регион и член 2 став 4 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите од јавниот сектор („Службен весник на РМ“ бр.46/2016), в.д. Директорот на Центарот за развој на Вардарскиот плански регион, на ден 29.12.2021 година, го донесе следното:

УПАТСТВО

за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и обезбедување на заштита на личните и други податоци на укажувачите

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот и постапката за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување на заштита на личните и други податоци на укажувачите и пријави од укажувачите во Центар за развој на Вардарски плански регион (во понатамошниот текст Центарот).

Член 2

Укажувач може да биде секое лице кое:

- има засновано работен однос на неопределено или определено време во Центарот;
- е кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во Центарот;
- лице кое е или било волонтер или практикант во Центарот;
- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од Центарот;
- лице кое по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со Центарот;
- лице кое користи или користело услуги во Центарот.

Член 3

Раководното лице на Центарот назначува овластено лице за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно пријавување (во натамошниот текст: овластеното лице), на кое му обезбедува независност и непреченост во работата.

Овластеното лице врши: прием на пријави доставени директно до него од укажувач заради заштитено внатрешно пријавување согласно закон (во понатамошниот текст: пријава), поединечно или групно, во писмена форма доставени лично или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник; заведување на пријавата; проценка на содржината од пријавата; известување до раководното лице на Центарот; проследување на пријавата до службеното лице во Центарот, односно надлежна институција; изготвување на известување на подносителот на пријавата; архивирање.

Службено лице во институцијата е лице надлежно за постапување во областа на која се однесува пријавата и изготвување на извештај за

преземените мерки.

Овластувањето од став 1 на овој член особено содржи податоци за име и презиме, работно место и телефонски број на овластеното лице, поштенска адреса и адреса на електронска пошта за прием на пријави.

Податоците од став 4 се објавуваат на веб страната на Центарот.

Член 4

Раководното лице на Центарот, на овластеното лице од член 3 став 1 на ова Упатство му обезбедува простор и опрема пропишана во член 4 став 3 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Службен весник на РМ“ бр. 46/2016).

II. НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ И ПОСТАПКА ПО ПРИЈАВИ ОД УКАЖУВАЧИ

Член 5

Укажувачот, со добра намера врши заштитено внатрешно пријавување со поднесување пријава директно до овластеното лице и тоа:

- во писмена форма (лично или препорачано по пошта), или
- по електронски пат преку посебно електронско сандаче, или
- усно на записник пред овластеното лице.

Пријавата во писмена форма или на записник укажувачот ја поднесува до овластеното лице само во текот на работното време.

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на поднесената пријава.

Член 6

Доколку пријавата е дадена усно, овластеното лице составува записник во кој се содржани следните податоци:

а) податоци за укажувачот:

- име и презиме;
- категорија на лице кое согласно Законот за заштита на укажувачи може да се јави во својство на укажувач;
- барање од укажувачот да остане доверлив и степенот до кој тоа го бара;

б) податоци за лицето против кој укажувачот пријавува;

в) опис на казниво или друго незаконито и недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес;

г) предложени од укажувачот начин и форма на комуникација помеѓу овластеното лице и укажувачот;

д) прилози;

ф) датум и место на прием на пријавата.

Совпаѓањето на податоците од усната пријава со содржината на записникот се потврдува со личен потпис на укажувачот и овластеното лице, записникот се заведува како примена пријава, а по барање на укажувачот, може да му биде доделена копија од записникот.

Член 7

Доколку пријавата е доставена во електронска форма на носач на електронски запис односно по електронски пат, овластеното лице го печати записот кој одговара на пријава според содржината, и испечатеното со попишани прилози добиени во форма на електронски записи го заведува како примена пријава.

Ако кон пријавата има многу прилози, овластеното лице може да одлучи да ги чува само во електронска форма на посебниот компјутер обезбеден со лозинка позната само нему, доколку печатењето на прилозите е неекономично.

Член 8

Доколку пријавата била доставена по пошта или курир и/или доколку била отворена при прием и обработка на пошта во Центарот од страна на други лица и/или на ковертот се забележителни сомнителни траги за можно навлегување во содржината на документот во пликот или други оштетувања, и потоа како таква биде доставена до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи, овластеното лице не подлежи на одговорност за заштита на податоците на идентитетот на укажувачот и содржината на пријавата. За вака констатираната состојба, овластеното лице составува писмен запис и за истото го известува подносителот на пријавата, доколку оставил контакт податоци.

Овластеното лице постапува на ист начин и во случај на примена пријава по електронски пат, кога се сомнева во можно нарушување на безбедноста на протокот на информациите.

Член 9

Заведувањето на примената пријава, овластеното лице ја врши со ставање приемен штембил и евидентирање во посебниот деловодник.

Документите поврзани со заштитеното внатрешно пријавување се чуваат заклучени во посебен за тоа изготвен ормар, кој се наоѓа во просторија на Центарот.

Член 10

Овластеното лице, истиот ден по приемот ја заведува пријавата со сите прилози, ја разгледува, проучува и врши проценка на нејзината содржина.

По исклучок, заведувањето на примените пријави и натамошната нивна обработка се врши по можност најрано на денот на јавување на работа на овластеното лице, во случај кога тоа било отсутно или веднаш по обезбедување на нормални технички услови за работа во случај на прекин на електронските комуникации (прекин на снабдување со електрична енергија, интернет, технички проблем со работа на компјутер и сл.).

Доколку овластеното лице утврди дека примениот документ односно запис не претставува, односно не се однесува на пријава од укажувач, за истото веднаш во предметот става забелешка која ја евидентира во посебниот деловодник, задржува копија од оформениот предмет, а предметот со приложените документи во оригинал со допис / пропратно писмо ги доставува до писарницата на надлежната институција.

За преземените дејствија од став 3 на овој член, овластеното лице без одлагање писмено го известува укажувачот доколку е познат.

По доставувањето на дописот / пропратното писмо и евентуалното известување од став 4 на овој член, овластеното лице врши архивирање на предметот.

Член 11

По приемот и заведувањето на пријавата, овластеното лице без одлагање врши проценка на содржината на пријавата за да утврди дали истата е логична и разумна, дали претставува пријава од укажувач согласно Законот за заштита на

укажувачи, како и дали пријавата содржи доволно елементи за да биде проследена за понатамошно постапување.

Во вршењето на проценката од ставот 1 на овој член, овластеното лице може да побара дополнителни информации од укажувачот доколку е познат, како и да се консултира со други лица, а притоа да внимава на заштитата на идентитетот на укажувачот.

По извршување на проценката од ставот 1 на овој член, овластеното лице донесува заклучоци за понатамошно постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежноста односно ненадлежноста на Центарот за постапување и потребното преземање мерки за постапување по пријавата.

Процената на содржината и логичноста на пријавата ја врши овластеното лице во рамки на своите стручни способности, знаења, стекнати знаења по едукации за предметната материја, и за неговата процена дали станува збор за пријава во согласност со Законот за укажувачи или не, како и за натамошната обработка на пријавата согласно процената на истата, истото не подлежи на одговорност и не смее да биде повикано на одговорност.

За наводите од содржината на пријавата и заклучоците од ставот 3 од овој член овластеното лице без одлагање го известува раководното лице на Центарот, освен доколку констатира дека пријавата е насочена против раководното лице на Центарот.

Доколку пријавата е насочена против Раководното лице на Центарот, овластеното лице подготвува допис со кој пријавата и приложените документи ги проследува до надлежните институции, за што без одлагање писмено го известува подносителот на пријавата доколку е познат.

Член 12

Овластеното лице кога ќе процени дека поднесената пријава е логична и разумна, преставува пријава од укажувач и содржи доволно елементи за понатамошно постапување, донесува заклучок/оци за понатамошно постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежноста на Центарот за постапување по пријавата и за заштита на укажувачот или нему блиско лице.

Овластеното лице по донесувањето на заклучокот/оците од став 1 на овој член, со допис ја проследува пријавата до службеното лице во Центарот кое е надлежно за постапување во областа на која се однесува пријавата, откако претходно ќе ги издвои личните податоци и податоците кои можат разоткријат идентитетот на укажувачот доколку истиот барал да остане доверлив.

Овластеното лице без одлагање го известува раководното лице на Центарот за наводите од содржината и заклучоците за понатамошното постапување по пријавата.

Овластеното лице на барање на укажувачот, го известува за текот и превземените дејствија во постапката и му овозможува увид во списите на предметот, освен во списите и информациите кои можат да имаат штетни последици за текот на постапката, за што ги издвојува и го известува укажувачот.

Службеното лице по приемот на пријавата постапува по истата и презема мерки по наводите истакнати во пријавата, и до овластеното лице во рок од 7 (седум) дена доставува извештај за превземените мерки и активности во врска со пријавата.

Овластеното лице со допис го известува подносителот на пријавата (укажувачот) доколку е познат или овластеното лице од друга институција која

ја проследило пријавата, за превземените мерки и дејствија.

Член 13

Овластеното лице го информира укажувачот кој е познат за преземените мерки во врска со пријавата без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

Член 14

Доколку по поднесената пријава надлежна е да постапува друга институција согласно закон, овластеното лице во рок од 8 (осум) дена по приемот и заведувањето на пријавата ја проследува до надлежната институција.

Во случај на пријавување на кривично дело со кое се повредува или загрозува животот на укажувачот и нему блиско лице, здравјето на луѓето, безбедноста, животната средина, штети од големи размери, односно ако постои непосредна опасност од уништување на докази, а укажувачот не се согласува во својство на сведок да даде исказ, овластеното лице со прибавена писмена согласност од укажувачот без одлагање доставува писмено барање до надлежните институции, во согласност со член 11 став 2 од Правилникот за заштита на внатрешното пријавување во институциите во јавен сектор.

За проследувањето на пријавата од став 1 и доставувањето на писменото барање од ставот 2, овластеното лице истовремено го известува укажувачот доколку е познат.

III. ИЗДВОЈУВАЊЕ И ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ПРИЈАВИТЕ

Член 15

Заради обезбедување тајност и заштита на личните и други податоци кои се примаат и обработуваат од страна на овластеното лице, раководното лице на Центарот, согласно прописите за заштита на личните податоци и прописите за заштита на класифицирани информации, обезбедува и применува соодветни технички и организациски мерки за заштита на податоците од случајно или незаконско нивно уништување, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено кога обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од какви било незаконски облици на обработка.

Член 16

Овластеното лице по приемот на пријавата постапува во согласност со оваа процедура и Законот за заштита на укажувачи, а особено ги штити личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот, доколку бара да биде анонимен или пријавува доверливо согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Овластеното лице потпишува Изјава за неоткривање на лични податоци, во согласност со прописите за заштита на лични податоци.

Овластеното лице не сноси одговорност за заштита на податоците на укажувачите, доколку не му се обезбедени соодветните пропишани услови за работа, обработка и чување на податоците.

Овластеното лице го известува пријавувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежниот орган, доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред органот, како и да го

извести за мерките за заштита на учесникот во кривичната постапка.

IV. ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ

Член 17

На укажувачот и на нему блиско лице им се обезбедува заштита од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршеното заштитено внатрешно пријавување согласно закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

Заштитата од ставот (1) на овој член се обезбедува од страна на Центарот со преземање дејствија да се спречи повреда на правата од работен однос или на кое било право и воздржување од дејствија со кои се повредува или загрозува било кое право на укажувачот заради извршеното пријавување.

Доколку не е обезбедена заштитата од ставот (2) на овој член, укажувачот за ова пријавува во Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Северна Македонија, Инспекцискиот совет, Министерството за внатрешни работи и до Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, кои по пријавата без одлагање постапуваат согласно со своите надлежности.

Член 18

Овластеното лице ќе го упати укажувачот на надворешно пријавување и кога, без сопствена вина, е спречен веднаш, без одлагање да презема мерки во врска со пријавата и за отстранување на штетните последици по укажувачот или по негово блиско лице согласно со Законот за заштита на укажувачите и оваа процедура.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 19

Овластеното лице изготвува полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи и го доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата.

Член 20

Ова упатство влегува во сила со денот на неговото донесување и истото се објавува на web страната на Центарот.

Центар за развој на Вардарски плански регион
в.д. Директор
Татјана Темелковска

